

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 80 Lei. Negyed évre — — — 15 Lei.
 Fél évre — — — 30 . Egyes szám ára — — — 150 .
 Nyilttér soronként 5 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
 a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.
 Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A muzeumi életből.

Irta: Mallász József.

Miként a jó gyermek, rég nem látott anyjával tuláradó szívvel még a legtitkosabb érzelmeit is közli, úgy most én is örömmel üdvözlöm ezen pillanatot, midőn kényszerült öt évi hallgatásomnak mélyen sebbevágó békóit leszakítva magamról, arról beszélhetek, amit gyermekkorom örökségeként átmentetem életem delére: rajongó lelkesedésemnek a tárgyáról, a Hunyadvármegyei Történelmi Régészeti és Természettudományi Társulatról és a Muzeumról.

Bár igaz, hogy öt év még a rövid emberi élethez képest is nem nagy idő, de mert ezen időtartam évszázadokkal felérő történelmi eseményekkel van tele irva, mégis úgy érzem magam, mintha egy rég elmúlt korszak egy más világárszából dobott volna engemet ebben a pillanatban felszínre. És hogy most njból a Mára találhassunk, úgy kénytelen vagyok visszakapaszkodni az elmúlt események egynémely láncszemébe, mert csak azok nyújthatják egyedül azon biztos támpontot, hogy lelkiegysúlyunkat megtartva, tiszta látásunkat megőrizhessük a jelenben.

Mert a tiszta látás képezi alapfelleit a józan belátásnak, a dolgok megismerésének és a helyes ítélőképességnek. Ezeknek együttesége pedig megadja az igazságnak azon rajzát, amely nem az elfogultságnak, nem a kicsinyeskedésnek műve, hanem a valónak hű másolata.

Az igazságnak, a tiszta valónak egy ilyen hű másolati képét óhajtanám én a jelenben bemutatni, azonban ezen keretek ezt nem engedik meg és így ennek csak hű kivonatát adhatom, és ha netalán így is sok szavam lesz, úgy elnézést kérek, mert tartozó kötelességemnek érzem fellebbenteni a multnak a jelenbe belészaladó képsorozatát.

Emlékezzünk mindenekelett azon napra vissza, amidőn a Muzeum élére kerültem teljes ambicióval és a kötelességteljesítés ígérével. Ez a nap a Geoagiuban (Algyógyon) megtartott közgyűlésnek napja volt, mikor programot adtam, amelynek alapját képezte: szakítani mindennel ami eddig volt és új életet kezdeni! Igen, mert már akkor — mi, akik ismertük a dolgok állását — éreztük a halál szárnyuhogását Társulatunk és Muzeumunk fölött, mert ha nem így lett volna, úgy alig eshetett volna a választás az én csekély személyemre olyan előd után, aminő Téglás Gábor volt.

Közvetlen elődömről, Mailand Oszkár egyéniségét teljesen ki kívánom kapcsolni, mert az ő szerénysége határt szabott annak, hogy megbirkózhasson azon nehézségekkel, amelyekkel egy Csáki malmának új üzembehozatala járt. Mert — ki tagadhatná? — hogy az őt megelőző időben, a Társulat vagyona és a Muzeum kincsei közpréda tárgyát képezték ugyannyira, hogy az illetékes tényezők a tisztességes feltámadásban már nem is tudtak hinni.

Eképpen nézett ki valójában Társulatunk reneszánsz korszaka, amelyet megteremtett egy fönséges és ideális elme dr. gróf Kuun Géza, aki becsületesnek gondolt minden munkatársat, mert fehér puritán volt lelke. És mire — bár megmaradt továbbra is mecenásunk — duzzogva és neheztelve ő is elfordult tőlünk: hitelét és bizalmát vesztve állott a Társulat és annak Muzeuma.

Solyom Fekete Ferenc, Téglás Gábor és mások távozása után Mailand Oszkár nyílt sir előtt találta magát, amelyet aztán a rosszakarat olyan temetővé kiáltott ki, ahonnan senki és semmi nem támadhat föl többé. Mailand szerény volt és így nem értett a reklámhoz. Ő az önmegbecsülés embere és így kitért a nálánál nem nagyobbak kritikája elől: nem vitakozott, nem veszekedett és nem verekedett, hanem megunva a temető-őri állást, az ásót az én kezembe utaltatta át. És én ezt — ezen a helyen is — szívből köszönöm neki, mert ezzel nemcsak nekem tett jót, hanem örök hálaára kötelezte a Társulatot és Hunyadvármegyei Muzeumot, hiszen csakis én — akiknek az ambición kívül nem volt mit megenni — megmenni azt, amit megtettem. Az ásót megragadva, a szerteszt heverő szemétrögöket beléhánytam a nyílt sírba és legfejül odavetve az ásót is, azt is betakartam, aztán hangosan hirdetem: nincsen többé temető!.

És jöttek a gyászjelentést kiadta fórumok: a nagyméltóságú Főfelügyelőség és a nagytekintélyű Erdélyi Felügyelőség. Komolyan rázogatták fejüket; további munkára biztattak és gyors anyagi segítséget is helyeztek kilátásba, én pedig ezen célt elérendő: újból kezembe vettem a — seprűt!.

Igy érkezünk el a román hadüzenet napjához. A Társulati könyvtárnok és pénztárnok már előbb kidőltek volt sorainkból, ezen időponttól kezdődőleg azonban sajnosan állapítom meg: egyedül én voltam a Társulat, én a Muzeum, teljesen magamra maradtam. Segítségét csak annyiban kaptam, hogy a legfontosabb ügyben is az lett nekem mondva: „tegyen, ahogyan legjobbnak gondolja!” — Ezen minden felelőséget reám háritó eljárás engemet azonban nem kedvelletett el, hanem cselekvésre kényszerítettek és utóbb még vigeszi is találtam abban a mérhetetlen bizodalomban, amellyel ténykedéseim az illetékes fórumoknál találkozott.

Részben Budapestre elmenekítve, részben biztos helyen elásva minden Társulati vagyon és Muzeumi kincs; nyugodt szívvel várhattam már most a további eseményeket.

A zivatar elmúlt és mihelyt az égboltról eltűnt az utolsó felhő is — így gondoltuk akkor — a Társulatnak és a Muzeumnak összes értékei és tárgyai megint együtt voltak és mi voltunk az elsők, akik az elmenekített intézmények és muzeumok közül legelsőként újból megkezdhetjük a működést. A dolog természetéből folyt már most az, hogy az egész muzeumi anyagba új rendszert öntöt-

tem, amelyen belül új csoportok keletkeztek, muzeumunkban — szakemberek által — mindaddig nem látott értékes anyaggal gazdagon képviselve. Ezáltal sikerült egyben — kemény seprűvel! azt a bizonyos sirhelyet még takaró fővényréteget is eltakaritanom. Ekkor kiáltottak fel: „Mallász kezdi már a lehetetlenséget is valóra váltani!..“

És hogy ezt a lehetetlent lehetővé tehessem, teljes erővel sietett már most a legfőbb fórum, a Főfelügyelőség segítségünkre. Nem csak hogy visszafogadott bennünket bizodalomába, hanem a rendes évi segélynek újbóli utalványozásán kívül, tekintélyes összegű rendkívüli segélyben is részesített minket, de sőt a legilletékesebb szakférfiak ajánlatára kincseket érő kész muzeumot is szándékában volt részünkre vásárolni. Örökkön tartó hálaikat fogadják mindezekért dr. Mihalik József, dr. Horváth Géza és néhai dr. Pósta Béla urak, mert nem rajtuk mult, hiszen még az államfők bölcsessége is hajótörést szenvedett a népakaraton: kitört a forradalom és annak lángengere ebbeli reményeinknek is temetője lett.

Társulatunk és muzeumunk jövőjében azonban én még ebben a borzalmas időben is rendületlenül biztam, hiszen — bátorítottam önmagam — csak a kultúra az, ami meg nem semmisülhet soha, mert az örökéletű!..

És tényleg, a forradalom elvihartzott fölöttünk anélkül, hogy komolyabb bajunk esett volna, mert az ezen időben elkövetett muzeumi betöréses-lopásnak minden tárgya megkerült és csak pár eltörött üvegtábla képezte kárunkat. Ezen betöréses-lopásnak mellékkörülményei azonban annyira ijesztően hatottak reám, hogy most már nem bizhattam senki és semmiben és bár óriási felelőségem teljes tudatában voltam, mégis olyant cselekedtem, amire ha most visszagondolok, megrémít. Hiszen másként is fordulhatott volna a dolog és akkor velem együtt pusztult volna a Társulat vagyona és a Muzeum is.

Azt tettem, hogy senkinek meg nem mutatta, senki által nem ismert helyekre rejtettem és ástam el minden értéket, minden értékes tárgyat és a Muzeumban pótoltam ezeknek a helyét értéktelen darabokkal: kénytelen voltam azonban mégis visszahagyni az etnografiai osztálynak azon darabjait, amelyeket elrejttem és elásnom — természetük-nél fogva — nem volt módomban.

A forradalom garázdálkodói eltűntek, helyüket elfoglalták a gárdák és aztán jött a román imperium átvétele, a megszálló hadsereg és az internálás...

Emlékezzünk vissza! Évekkel ezelőtt fel lett nekünk Muzeumi célra kínálva a „Hunyadvármegyei Nőiegyet Leányárvaháza“, de mert a Nőiegyet egyes hölgyei továbbra is gyakorolni akarták a jótékonyt, ezen terv akkor nem valósulhatott meg. A román hadüzenet napjától kezdődőleg azonban a dolog megváltozott: az árva leányok elhagyták otthonukat és az épület inntől kezdődőleg

37480

katonai kórház célját szolgáltatta. Így volt ez a forradalom első napjáig, amikor még a legsúlyosabb beteg is, élve az alkalommal, eldobva mankóját, letépve kötését, ott hagyta betegágát és elrohant, ki a — szabadságba!..

Az épület most üresen és teljesen gondozatlanul állott, azonban, hogy azt — már előzőleg kötött szerződés alapján — birtokba vegyük, arra az adott viszonyok között még gondolni sem lehetett, mert aligis harsant fel Déván a hadsereg II. vadász divíziójának a kürtje, annak egészségügyi csapata elfoglalta az épületet és a fertőző betegek osztályát nyitotta meg benne. Vártuk az eseményeket én és sok társam szobafogságban, midőn pedig 1919. március elején az internálás szigora már alább hagyott és a városon belüli szabad mozgás is már meg volt engedve, én, hogy az épülethez való jusunkat kissé kifejezésre juttassam, azonnal hozzáfogtam a borzalmas állapotban levő kert és udvar rendbehozatalához. Ellentállásra nem akadtam és így csak tovább dolgoztam, hiszen mint esküt nem tett tisztviselő és internált embernek volt bőviben időm. És még nem tavaszodott ki teljesen és megint felharsantak a trombiták: a román hadsereg sietett a tiszai frontra.

Ezen időben, 1919. évi április hó 5 ikétől 6-ikára virradó éjjelén történt azután a Muzeumunkban a második betöréses-lopás, amelynek áldozatául estek azok az etnografiai tárgyak, amelyeket — amint említettem már — elrejttem, biztonságba helyezni nem állott módomban. A már ezen időben nagy értékű csángó diszbundák és diszmentéken kívül, csángó szőltes asztalterítők és különböző varottasfélék lettek ezuttal ellopva, anélkül, hogy a tettesek nyomára lehetett volna jutni. A betörők különben igazán alapos munkát végeztek, amennyiben egyetlenegy szekrény, egyetlenegy fiók és rejtekhely nem maradt felfeszítetlenül és átkutatlanul.

Most állott csak igazán tisztán előttem, teljes nagyságában azon előrelátó cselekedetem, hogy már jóval előbb eldugdostam és elástam a többi értékes tárgyakat. Miután azonban a kincseknek egyik részét a privát lakásomon őriztem és abban az időben Déván egy jól szervezett betörő-banda garázdálkodott — ki ne emlékezne még a Hejtel nevű volt rendőrnek büntényeire?! — úgy féltem kellett, hogy ezek a gazemberek utóbb saját lakásomat is kifosztják. Ekkor született meg bennem egy erősen merész elhatározás, amelyet tetté is változtattam: azt tettem, hogy a betörést követő napon — a cél szentesítette az eszközt! — azt hirdettem szóval és írásban, hogy a Muzeum teljesen ki lett rabolva és annak minden értékes tárgya odaveszett, úgy, hogy még egy nyomoruságos lengyel polturánk sem maradt. A valót pedig csak Göllner Károly, Mailand oszkár és Josif Botean tisztelt tagtársainkkal közöltem, akik azt jóváhagyólag tudomásul vették, mert én a felelősséget másként viselni nem akartam többé, hiszen így is, az már felül multa fizikai erőmet.

(Folyt. köv.)

Presbyterium és képviselő felújítása a szászvárosi ref. egyházközségben.

A szászvárosi ref. egyházközségben, miután az egyházi törvények értelmében egy presbyterium, mint a képviselő tagjainak egy negyede 3 évenként kilép, december 31-ikén történtek az új választások Simon Ferenc főgondnok elnöke alatt.

A választások közfelkiáltással történtek. — Megválasztottak rendes presbyterekké: a kilépő 7 tag, u. m. Bartha Mózes, Bocz Soma, dr. Dózsa József, Fülöp György, dr. Kristóf György, Kétes Sándor, Vig Gábor és az el távozott Máyer János helyére dr. Balogh János. Presbyteriumi póttagokká: id. Bisztricsányi Ernő, Bus János, Roth Ágoston, Beszterczey Géza, dr. Székely Ferenc, Simonfi József, dr. Szöllősy János, Török Bálint. Ezek közül az első három a régebbi évfolyamokban megüresedett 3 állásra r. presbyternek azonnal előlép.

A képviselőtestületbe megválasztottak: az utolsó 5 presbyteri póttag, továbbá: Balogh Lajos, Bede Sándor, Berivoy László, Deák Sándor, Gyenge Mihály, Hámos Imre, Jákó Jenő, Németh Lőrinc, Orbán Lajos, Pap Ádám, Rápolthy Béla. Végül képviselői póttagokká: Borza László, Gutí Gábor, Sükösd Miklós, Bencze Bogdán, Nagy István, Debreczeni Károly, König Károly, dr. Tana Gyula, Boldizsár István, Vlád Rezső, Fodor István, Gödri Jenő, Horváth Károly, Nagy Zsigmond, Kis Márton, Sárkány József. Így a presbyterium és képviselő újból elérte teljes létszámát.

Előfizetési felhívás.

1923. január 1-vel a „Szászváros és Vidéke“ XI-ik évfolyamába lépett. A világháborúnak a lapokra nehezedő súlyos megpróbáltatásaiból lapunk is kivette részét s ma is igyekszik leküzdeni azokat az akadályokat, amelyek hivatásának teljesítésében gátolnák. A lap előfizetésének emelésében mindig az utolsók voltunk s most, amikor újabban a papírárak 50%-kal, a munkabérek 31%-kal emelkedtek, kénytelenek vagyunk többi laptársainkat követve, a lap eddigi évi 40 leu előfizetési árát mérsékelten 60 leura emelni. A vidéki hetilapok nagyrésze már régebben évi 80—100 leura emelték az előfizetési díjat, míg mi szerényen 60 leuban állapítottuk meg azt.

Mindenki tudja, hogy a nyomdai termékek előállítására ma drága és költséges s éppen azért hisszük és reméljük, hogy városunk és vármegyénk közönsége ez alkalommal is méltányolni fogja szerény kérésünket s ezután is támogatni fog minket a köz érdekében kifejtendő munkánkban.

Amidőn ígérjük, hogy ezután is pártatlan önzetlenséggel fogjuk szolgálni a közérdeket, az eddigi támogatásért hálás köszönetet mondunk s maradtunk tisztelettel:

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDEKE“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Előfizetési díjak: egész évre 60.— leu
félévre 30.— „
negyedévre 15.— „
Egyes szám ára 1 leu 50 bani.

Egyházközségi közgyűlés.

A róm. kath. hitközség múlt év augusztus 20-án tartott közgyűlést, amelynek kiküldött 12 es bizottsága a püspöki főhatóságnak felterjesztette kinevezésre a közgyűlés által jelölt és a bizottság által megválasztott tiszti-

kart, melynek jóváhagyása a főhatóság részéről megtörtént, a kinevezett és jóváhagyott tisztkar múlt év december hó 27-én P. Lokody Gergely lelkész, püspöki megbízott kezébe letette a hivatalos esküt.

Főgondnok Kinnich Tivadar gyógyszerész, számadó gondnok Faragó Endre százados, jogtanácsos Sebestyén Árpád, pénztáros Brunn Egmund, ellenőrök Erőss Sándor és Őrs Zoltán. Ezenkívül 16 egyháztanácsos és ugyanannyi iskolaszéki tag.

Ugyanakkor lett közzé téve a főhatóság által a szászvárosi róm. kath. egyházközség tagjaira kivetett kulturadónak országos kirovása, melyet a hitközség tagjai előadóval egyetértve magára nézve kötelezőnek egyhangulag elfogadott. A felszólamlások írásban vagy szóban naponként 11—12-ig megtehető a lelkészi hivatalnál, hol az adóív is megtekinthető f. hó 19-ig.

A népes közgyűlés után együtt maradtak a tagok s elhatározták, hogy mint a „kath. egyháztanács köre“ permanenciában maradnak s összejövetelüket mint kulturmissziót teljesítő intézményt fenn fogja tartani.

Éjféli beszélgetés.*

(Ady Endre szellemével) L. Ady Mariska.
Testvér! lásd be kár volt a nagy harcot vivni!
Megtavadni lelked hamvas, szüzi álmát,
Viselni a Mester töviskoronáját,
Magyar temetőkn, magyarokért sirni.

Kár volt leroskadni fiatalon, forrón!
Halódón remélni Husvét szent csudáját.
Poroszlóknál jobban őrzik sirod száját:
Még fakult lobogók avult kastélyormon.

Még mindig burjánzik az ősz magyar-átok:
Cimeres kapuknál kényes kutya-falka
Gondosan vigyáz, hogy be ne lépjen rajta
Mihászna paraszt, csak jóvérű barátok.

Eddig hizelegettünk gögös urmagunknak.
Most: csak ki ne fogyjon a bor, meg a kártya —
(Kis emberek sorsát ki a ménkö bánja!)
Szépeket hazudunk idegen urunknak.

Testvér! lásd be kár volt a nagy harcot vivni!
Megtavadni lelked hamvas, szüzi álmát,
Viselni a Mester töviskoronáját,
Magyar temetőkn, magyarokért sirni!
(Mezőpanit.)

* Mutatványul a Kolozsvárt megjelenő „Pásztortűz“ c. irodalmi és társadalompolitikai heti lapból.

NAPI HIREK.

— A temesvári német konzulátus megkezdette működését. A temesvári német konzulátus Paul v. Landmann vezetése alatt megkezdte működését. A konzulátus egyelőre a Grand Hotel egy szobájába szorult, mert — mint a Keleti Ujság már jelentette — a temesvári diplomáciai kar támogatása sem tudott az óriási lakáshiány miatt megfelelő helyiséget szerezni a német konzulnak. Landmann konzul, aki régi tagja a német diplomáciai karnak, régebben Newyorkban és Stockholmban működött, utlevelek láttamozására is fel van hatalmazva.

— A szászvárosi rom. kir. adóhivatal közleménye. Az 1922. december havi fényüzeési és 1 százalékos forgalmi adó az alábbi sorrend szerint fizetendő be: január 9-én fizetnek az A. B., 10-én a C. D. E., 11-én az F. G. H., 12-én az I. K. L., 15-én az M. N. O., 16-án a P. R. S., 17-én a T. U. V. és Z. betűsök, 18-án a társaságok. Az alkalmazottak utáni 6 százalékos adó január 10-ig fizetendő be.

— **Értesítés.** A róm. kath. hívőknek ez uton is tudomására hozom, hogy vizkereszt ünnepe d. e. 10 órakor és d. u. 4 órakor mint kötelező ünnepen az istentisztelet meg lesz tartva. A vizszentelési szertartást pedig vasárnap, román karácsony napján a szokásos módon fogjuk megtartani. — P. Lokody Gergely, lelkész.

— **Román Ady- és Petőfi-ünnep Bécsben.** Amíg itthon egyes hatóságok érthetetlen idegességgel nézik a magyar költők emlékére rendezett tisztán irodalmi jellegű ünnepeket, amíg Nagyváradon úgy agyoncenzurálták a tervbe vett Petőfi-ünnepély műsorát, hogy a csonka műsorral az ünnepség nem is volt megtervezhető, Bécsben a Romania Juna, a román irodalmi társaságok legrégebbike és legelőkelőbbike, mely a közel jövőben üli meg félszázados jubileumát (első elnöke Slavici, első könyvtárosa pedig a legnagyobb román lírikus, Michail Eminescu volt,) a Hofburgban lévő bécsi klubteremben ünnepélyt tartott Ady Endre, a nagy magyar költő emlékére, januárban pedig Petőfinek szentel emlékünnepet. Rigler Emil megnyitó beszéde után Franyó Zoltán másfélórás előadásban behatóan ismertette Ady Endre világirodalmi jelentőségét és költészetének fejlődéstörténetét s érdekes párhuzamot vont Ady és Eminescu művészi egyénisége között. Az előadást saját Ady fordításaival illusztrálta. A nagyszámú közönség, melynek sorában ott volt a bécsi román kolónia teljes számmal, nagy figyelemmel kísérte az előadást, azután pedig hosszantartó tapsal ünnepelte Ady emlékét. A Romania Juna január első napjaiban Petőfi Sándor születésének századik évfordulóját is a nagy költő emlékéhez méltó ünnepély keretében szándékozik megülni. A Romania Juna Franyó Zoltán román költészetnek magyar nyelvre való fordítása és a román-magyar kulturközeledés körül szerzett érdemei elismeréséül az egyesület disztagjává választotta. Ez az első eset, hogy román irodalmi egyesület magyar írók felvesz tagjai közé.

— **Rokkantak figyelmébe.** Az I. O. V. hivatal 417—1922. sz. átirata értelmében a hadirokkantak tudomására hozza, hogy akik valamelyik végtagjukat (kéz, láb) helyettesíteni akarják, jelentkezzenek az Ortopéd kórházban Kolozsváron d. e. 9—11 óra között. Ingyenes vasuti jegyket, a rokkant igazolvány alapján a szászvárosi hadkiegészítő parancsnokság állít ki. A kórház semmiféle ellátást vagy szállást nem ad, mivel a rokkantnak 2—3 órát kell ott időzni.

— **Az Erdélyi Segélyiroda hivatali helyiségét** Bukarestben a királyi palotával szemben kiinduló Str. Roseti folytatásában levő Str. Sâlcilor 5 és Caragiale 15. sz. a. sarokház II. emeletére helyezte át. Ugyanezen helyen három ujonnan felszerelt lakószobát is tudunk a fővárosban ideiglenesen tartózkodó ügyfeleink rendelkezésére bocsátani előzetes távirati értesítés alapján. Sürgőnycim: Protopopie Bukaresti, Caragiale 15. A közérdekű hír átvételére az összes erdélyi magyar lapokat tisztelettel kéri: Az Erdélyi Segélyiroda vezetője.

— **„Erdélyi szakácskönyv“** című szakácskönyv, mely évtizedek óta egész Erdélyben a legelterjedtebb és legjobb szakácskönyv, újból megjelent teljesen átdolgozva és kibővíve. Kitűnő előételek, tészták kipróbált receptjeit, számtalan hasznos utasítást tartalmaz. Vendéglők, háztartások nem nélkülözhetik. Kiadta és kapható Lepage könyvkereskedésében Cluj—Kolozsvár, ára portóval együtt 30 leu.

ERZSÉBET MOZI a „Transsylvania“-ban.

Vasárnap és hétfőn
(gör. hel. karácsony első és második napján)
délután 4 és este 8 órakor:

SÁSOK AGONIÁJA,

két részben.

I. rész: A római király.

II. rész: A félsoldosok.

(„Demi-Soldes“)

Szenzációs történelmi film Nagy Napoleon utolsó napjaiból. B. Deschamps a francia akadémia tagjának rendezésében. Főszereplők a francia művészet legfényesebb csillagai.

Severin Mars, mint Napoleon,
Gaby Morlay, mint Lise,
Desjardin, mint Doguerau tábornok,
továbbá Le Gall, Angeli, Dauvillier, Maugré.
Ezenkívül mint pótműsorok:

Egy moziszinésznő emlékiratai

Remek monstre film 6 felvonásban.

Főszereplő **Lya Mara** és

Egy borzalmas éj az állatseregletben

Szenzációs szerelmi artista dráma
6 felvonásban.

A műsor óriási anyaga miatt kezdet
pontosan 4 és 8 órakor.

Jövő heti szenzáció

„A kiátkozott“

LOTH ILÁ-val.

— **Kántori és óvónői tanfolyam.** A nagyenyedi Bethlen-kollégium igazgatósága az alábbiak közlésére kért fel: Az erdélyi ref. egyházkerület igazgató-tanácsa 5927—1922 sz. a. elvileg hozzájárult ahhoz, hogy a nagyenyedi ref. tanító- és tanítónőképző-intézetnél a folyó iskolai évben egy tanfolyam szerveztessék azon kántorok és óvónők részére, akik tanítói, illetőleg tanítónői oklevelet akarnak szerezni, de rendes uton — mint nyilvános tanulók — tanulmányaikat nem végezhetik. A tervbe vett tanfolyam ez iskolai évben a tanítóképző harmadik osztályának a tárgyaira szorítkozik és amennyiben az érdekeltek megfelelő számban jelentkeznek, 1923. január közepétől február végéig fog megtartani. Felhívom az érdekelteket arra, hogy kéréseiket e hirdetés megjelenése után nyolc napon belül sürgősen terjesszék be a nagyenyedi tanítóképző igazgatóságához. A folyamodványhoz a ref. lelkészi hivatal részéről hitelesített másolatban csatolják: a keresztlevelet, iskolai bizonyítványukat végzett tanulmányaikról, illetőleg óvónői oklevelet, szolgálati bizonyítványt jelenlegi alkalmaztatásukról és működésükről. A folyamodványok a ref. lelkészi hivatal útján — a lelkésznek ajánló soraival küldendők be. A jelentkezők elszállásolásáról, étellezéséről mérsékelt díj mellett gondoskodás történt. A jelentkezések megtörténete és számbavétele után fog az egyházkerület igazgató-tanácsa a továbbiakra nézve intézkedni. Fejes Áron igazgató.

— **Öngyilkosság.** Hajdu István petrillai villanyszerelő szerelmi bánatában a napokban saját revolverével fölbeltette magát. Az életunt fiatalembert súlyos sérülésével a kórházba szállították, ahol azonban még aznap kiszendvedett.

— **Mulatságok.** A múlt év szeptemberében megalakult a helybeli „Deutsch-Sächsische Frauen Nachbarschaft“, melynek elnöke Schuster Ágostonné urhölgy, folyó hó 20-án a „Transsylvania“ nagytermében táncal egybekötött műsoros estélyt rendez. Amint értesültünk, az egyesület vezetősége a táncrendbe csak a régibb keletű táncokat vette fel s egyáltalában hadat üzent a ma divatos, de a nagymamákat szégyenpirba borító érzékes új táncoknak. — A helybeli róm. kath. szomszédság és a helybeli ref. szomszédság f. év február 10-én szintén a „Transsylvania“ nagytermében rendezi táncal egybekötött közös műsoros estélyét.

— **A protestáns temető — mint utcákat összekötő átjáró.** A helybeli reformátusoknak és lutheránusoknak — amint tudva van — közös sirkertjük van. Az utóbbi években a temető kerítése — különösen a Majorutca felőli részeken — részint elkorhadt, részint ellopott s így a halottak iránti kegyeletet sértő állapot keletkezett. 1. a temető mögött elterülő városrész lakói a temetőn keresztül közlekednek a piaccal (Főtérrel), 2. a hiányos kerítésen apróbb háziállatok hatolnak a temetőbe. Amint értesültünk, a lutheránusok több ízben irtak át a reformátusokhoz az iránt, hogy e hiányokat közös hozzájárulással pótolják, de mindeztideig semmi nem történt. Mindkét egyház presbyteriumának figyelmébe ajánljuk e pár sort.

— **Az Erdélyi Segélyiroda (București Str. Caragiale 15.)** ez uton kéri föl azt a szászvárosi volt pénzügyőr ifjút, hogy keresett állása átvételére jelentkezzenek mielőbb irodánkban. Emelendő kezdő havi fizetése leendő 1200 (Egyezerkettőszáz) leu. Az Erdélyi Segélyiroda vezetősége.

— **A dévai pénzügyigazgatóság közli:** Miniszteri rendelet alapján a vendéglősök, szállodások, kávéosok, étkezde tulajdonosok, bodegások a kiosztott élelmi cikkek számlázására a kiadott hivatalos bonokat kötelesek használni. Számos eset azonban arról tanuskodik, hogy e rendeletet nem tartják be. A pénzügyigazgatóság ezuton is figyelmezteti az illetékeseket, hogy amennyiben a jövőben e rendelet ellen vétének, nemcsak a fizető pincér, vagy más alkalmazott, hanem maguk a tulajdonosok is az erre vonatkozó törvény szigorával lesznek büntetve.

— **Marienbadban behozták a macskaadót.** Marienbadból jelenti egy távirat, hogy a városi tanács megadóztatja a macskát. Minden egyes macska után 100 cseh koronát kell fizetni évenként. A macskákat, amelyek után nem fizetnek adót, elpusztítják, gazdájukat pedig súlyosan meg is büntetik. A városi tanács az új adót ezért hozta be, mert a köztertekben a macskák pusztítják az éneklő madarakat. Nehogy azonban az egerek és patkányok szaporodjanak el tulságosan.

SCHLEIN ADOLF

kereskedő, Szászváros, Ország-ut.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a közeledő karácsonyi és újévi ünnepekre való tekintettel raktáramat kibővíttem. Állandóan kaphatók: Neumann-féle liszt, cukor, fűszerfélék, szalonna, sajt, karácsonyfára való ajándéktárgyak stb. stb. Tisztelettel:

Schlein Adolf, fűszer és vegyeskereskedő
Szászváros, Ország-ut. 100 10—10

Ugyanitt egy fiu tanoncul felvétetik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

P. E. Beküldött tárcájára a jövő héten felelünk.
M. J. Déva. A kiadó által támasztott technikai akadályok miatt késtünk. Kérjük a folytatást is lehetőleg úgy, hogy legkésőbb csütörtökön délelőtt legyen. Üdv!

S. Gy. Arad. Ujévkor látjuk-e? Üdv!

Kíváncsi. A mint értesültünk a „Buhák és buhák” asztaltársasága a román Sylvester éjjelén tartják meg ez évi társas összejövetelüket.

Gy. Gy. Kudzsir. Ha erre jár, izenjen értünk, szeretnénk Önnel valamit megbeszélni. Üdv!

Pártoljuk a helyi ipart!**Sárkány József szűcsmester**

Szörme áruk, vadbőrök, bundák készítését, javítását, nyaralását vállalja!
Szászváros, Romoszi-ut 7.

131 2-52

TÖRÖK BÁLINT kocsigyártó

Szakmába vágó új és javítási munkákat olcsón vállal.

Szászváros, Ország-ut 25.

132 2-52

Graffius Adolf gép- és műlakatos

Elvállal e szakmába vágó mindenféle munkákat. Motor- és cséplőgép javítás. Wertheim szekrények javítása, nyitása. Szászváros, Fötér (gyógyszertár udvarán.)

1333 2-52

NAGY ISTVÁN cipész-mester

Szászváros, Klastrom-utca.

Raktáron kapható: házi posztó-cipő börtalppal 80— leu-tól feljebb. Elvállalok gyermek- és fiu-cipő felsőrész készítését 15— leu-tól feljebb.

136 1-

Mindenféle**női- és férfi-ruha,**

továbbá kelmék, fonalak kémiai festését **olcsó árban**
:: elvállalom ::

Tisztelettel:

Dobay Ferenc

helmfestő Szászváros, Füzfa-utca 18 sz.

114 6-

A közönség figyelmébe!

Raktárunkat a karácsonyi és újévi ünnepekre való tekintettel kibővítettük. Kaphatók: sevreaux bőrök, különféle boxok, antilop, fehér classé, vikszos- és zsiros bőrök, kordován, cronpon, bélés-bőrök, továbbá cipész-kellékek, fűzők, kaptafák, „Pálma” gummisarok, legfinomabb cipőkrémek stb. stb.

Felsőrészek megrendelésre készíttetnek!

Tisztelettel: 121 4-5

Stern és Róth,

bőrkereskedők, Szászváros, Vásár-u. 7.

Egy négy középiskolát végzett, magyarul, románul és németül tudó 20 éves ifju irodai alkalmazást — akár vidékre is — keres. Bővebbet e lap szerkesztőségében. 135 1-3

Gépleány

azonnal felvételük
lapunk
könyvnyomdájában

Ábrahám Manó

fűszer és vegyeskereskedése

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a helybeli piacon 17 év óta fennálló üzletemet a régi szolid alapon kibővítettem és berendeztem. — Dusan felszerelt rak-táramban állandóan kaphatók:

Különféle kitünő minőségű aradi Neumann-féle lisztek, fűszerárak, petróleum, gyertyák, szövőgyapot, cernák, vásznak, himző- és kötőpamutok, gyapotárak, (cseh gyártmány) minden színben, termények (kukorica, kendermag, korpá) stb.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

Ábrahám Manó

fűszer és vegyeskereskedő, Szászváros Fötér

97 11-15

Üzletmegnyitás!

Szászvároson a Sörház-utcában (a járásbíróság mellett) lévő

„Szöllő“-vendéglő

étterme és kávéháza újra megnyitott. Izletes ételek, jó italok, pontos és gyors kiszolgálás! Abonensek elfogadjatnak. Minden este cigányzene! - Szombatonként reggelig nyitva!

Szives pártfogást kér

SOLYMOSSY GYULA,

a „Szöllő“-vendéglő bérletje.

119 4-4

Mindenféle vadbőröket

legmagasabb napi árban veszek.

Junger Samu

kereskedő, Szászváros Országut 4.

109 7-12

!!!**Ábrahám József**

vegyeskereskedő, Szászváros, Országut (a román templommal szemben.)

Ajánlja: kávé, rizs, mindenféle fűszer, cukor, csokoládé áruit. Vegyes hideg felvágottak! Ujabban érkeztek: barchettek, kartonok, vásznak, méterenként 28 leu-tól felfelé.

Iparosoknak, tisztviselőknél árkedvezmény!

130 2-52

Veszek:

120 4-12

törött aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi árban.

Margel Vilmos,

órász, ékszerész és látszerész Szászváros, Vásár-utca.

FELHÍVÁS

Hunyadvármegye vásárló közönségéhez!

Lőwy Sándor versenyáruházától

Petroșeni-ből.

Egész évi eredményem főleg vármegyénk nagyérdemű közönsége támogatásának köszönhetem, miért is elhatároztam, hogy hálám jeléül **december 1-től január hó 15-ig**

nagy karácsonyi vásárt

rendezek és minden vevőnek az eddigi olcsó szabott áraimból még külön **kedvezményképpen 10% engedményt adok**, mert azt akarom, hogy az ünnepekre minél több családnak szerezzen örömet, hogy aránylag **kevés pénzért igen jó áruhoz jusson hozzá.**

Vételkötelezettség nélkül ajánlom és kérem b. látogatásukat, mert ennek valóságáról csak személyesen lehet meggyőződni.

Tisztelettel:

Lőwy Sándor versenyáruháza Petroșeny.

134 1-52